

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ
เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านเกณฑ์การพิจารณาที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน
เพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ

ตามประกาศ อ.ก.พ. กรมควบคุมมลพิษ ฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ กำหนดให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษประกาศรายชื่อผู้ผ่านเกณฑ์การพิจารณาที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน เพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น นั้น

บัดนี้ การประเมินบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการได้แล้วเสร็จ จึงประกาศรายชื่อผู้ผ่านเกณฑ์การพิจารณาที่จะเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ราย นายกิตติกุล สารสุวรรณ ดังบัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้ และให้ผู้ผ่านเกณฑ์จัดทำเอกสารผลงานและข้อเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนางานฉบับสมบูรณ์ตามหัวข้อที่ได้เสนอไว้ในขั้นตอนการประเมินบุคคล จำนวน ๕ ชุด (ต้นฉบับ ๑ ชุด สำเนา ๔ ชุด) ส่งให้ส่วนบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการกรม ในวันและเวลาราชการ ภายใน ๑๒๐ วัน นับถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป หากไม่จัดส่งตามที่กำหนด ให้ถือว่าหมดสิทธิในการเข้ารับการประเมินผลงาน และจะดำเนินการคัดเลือกบุคคลใหม่ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ <https://intranet.pcd.go.th/hr/> หัวข้อการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น และ https://www.pcd.go.th/recu_cont

อนึ่ง ในการประเมินผลงานหากได้ตรวจสอบหรือมีผู้ทักท้วงและได้ตรวจสอบแล้วพบว่า ข้าราชการผู้ขอประเมินผู้ใดแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องส่วนการจัดทำผลงาน หรือเรื่องอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดทำผลงานเป็นเท็จ หรือมีการลอกเลียนผลงาน นำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นผลงานของตน หรือมีการจ้างวานผู้อื่นให้จัดทำผลงานให้ โดยผลงานที่นำมาจัดทำนั้นไม่ใช่ผลงานที่แท้จริงของตน ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศ อ.ก.พ. กรมควบคุมมลพิษ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายสุรินทร์ วรกิจจาร์จง)
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

บัญชีรายละเอียดรายชื่อผู้ผ่านเกณฑ์การพิจารณาที่จะเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ
แบบทำายประกาศกรมควบคุมมลพิษ ลงวันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งและส่วนราชการเดิม		ตำแหน่งและส่วนราชการ ที่ได้รับผ่านเกณฑ์การพิจารณา		ชื่อผลงาน/ ข้อเสนอแนวคิด	สัดส่วน การดำเนินการ
		ตำแหน่ง/สังกัด	เลขที่	ตำแหน่ง/สังกัด	เลขที่		
๑	นายกิตติกุล สารสุวรรณ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานสิ่งแวดล้อมและ ควบคุมมลพิษที่ ๑๓	๕๓๐	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานสิ่งแวดล้อมและ ควบคุมมลพิษที่ ๑๓	๕๓๐	ผลงาน การศึกษาการลดปริมาณมลพิษ ลงสู่ แหล่งน้ำ และศักยภาพการนำน้ำเสีย กลับมาใช้ประโยชน์ของโรงงาน อุตสาหกรรมที่ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบในพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลศาลาแดง ข้อเสนอแนวคิด การเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษา การลดปริมาณมลพิษลงสู่แหล่งน้ำ และศักยภาพการนำน้ำเสียกลับมา ใช้ประโยชน์ของโรงงานอุตสาหกรรม ที่ดำเนินการติดตามตรวจสอบ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ศาลาแดง	๑. นายกิตติกุล สารสุวรรณ ร้อยละ ๙๐ ๒. นายยุทธนา ต้นวงศ์वाल ร้อยละ ๑๐

เอกสารประกอบการประเมินบุคคล

ชื่อ - สกุล นายกิตติกุล สารสุวรรณ

ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

ตำแหน่งเลขที่ ๕๓๐ ส่วน ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมาย

สังกัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี)

เพื่อประกอบการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

ตำแหน่งเลขที่ ๕๓๐ ส่วน ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมาย

สังกัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี)

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แบบเค้าโครงผลงานที่จะนำมาประเมิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นายกิตติคุณ สารสุวรรณ

♦ ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญในด้านวิชาการสิ่งแวดล้อม และด้านการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่ โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ก. ด้านการปฏิบัติการ

๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่

๒) ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ด้านมลพิษ และสนับสนุนการปฏิบัติการเหตุฉุกเฉินด้านมลพิษในพื้นที่

๓) ดำเนินการตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรณี เกิดอุบัติเหตุทางสิ่งแวดล้อม และปัญหามลพิษในพื้นที่ พร้อมติดตามสถานการณ์มลพิษในพื้นที่

๔) ดำเนินการติดตามและประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอแนะการกำหนดมาตรการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษในระดับพื้นที่

๕) สนับสนุนและให้คำปรึกษา แนะนำคำขอบริการเกี่ยวกับมาตรการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษในระดับพื้นที่

๖) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานองค์กรของสำนักงาน

๗) จัดทำข้อมูลและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ คำแนะนำ และติดตามประเมินผลการจัดการด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่

๘) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข. ด้านการวางแผน

๑) ร่วมดำเนินการและวางแผนการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาในงานของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒) ร่วมกำหนดแผนปฏิบัติงานของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุภารกิจ นโยบาย และเป้าหมายของกรมควบคุมมลพิษ

ค. ด้านการประสานงาน

๑) ประสานการทำงานร่วมกันภายในส่วนแผนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) โดยให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่ผู้ร่วมปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

๒) ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ด้านมลพิษ และสนับสนุนการปฏิบัติการเหตุฉุกเฉินด้านมลพิษในพื้นที่

๓) ประสานงานหน่วยที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรณี เกิดอุบัติเหตุทางสิ่งแวดล้อมและปัญหามลพิษในพื้นที่ พร้อมติดตามสถานการณ์มลพิษในพื้นที่

ง. ด้านการบริการ

๑) ให้คำแนะนำ ตอบปัญหา และชี้แจงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่ แก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนผู้สนใจ

๒) จัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น จัดทำสถิติ รายงาน หรือฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิชาการ สิ่งแวดล้อม ดำเนินการติดตามประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม เรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ด้านมลพิษ และสนับสนุนการปฏิบัติการเหตุฉุกเฉิน เพื่อให้สนับสนุนภารกิจของส่วนราชการ และประโยชน์ในการพิจารณา กำหนดและปรับปรุง นโยบาย แผน มาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ เงื่อนไข และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง งานวิชาการสิ่งแวดล้อม

๓) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการมลพิษ และสิ่งแวดล้อม ให้แก่ บุคลากรในระดับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

♦ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

กำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานในด้านวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานในด้านวิชาการสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ก. ด้านการปฏิบัติการ

๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่

๒) ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ด้านมลพิษ และสนับสนุนการปฏิบัติการเหตุฉุกเฉิน ด้านมลพิษในพื้นที่

๓) ดำเนินการตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรณี เกิดอุบัติเหตุทางสิ่งแวดล้อม และปัญหา มลพิษในพื้นที่ พร้อมติดตามสถานการณ์มลพิษในพื้นที่

๔) ดำเนินการติดตามและประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอแนะการกำหนดมาตรการ ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษในระดับพื้นที่

๕) สนับสนุนและให้คำปรึกษา แนะนำคำขอบริการเกี่ยวกับมาตรการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษในระดับพื้นที่

๖) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานองค์กรของสำนักงาน

๗) จัดทำข้อมูลและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ คำแนะนำ และติดตามประเมินผล การจัดการด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่

๘) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

๙) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดและจัดทำ นโยบาย แผนหลัก มาตรฐาน มาตรการ แนวทาง หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ เงื่อนไข กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การดำเนินงาน ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๑๐) ศึกษาและพัฒนางานจัดการสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม และประยุกต์ใช้ เป็นต้น เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของประเทศ

๑๑) วิเคราะห์ปัญหา เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานจัดการสิ่งแวดล้อม งานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม งานติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเรื่องราวร้องทุกข์ เสนอความเห็นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและกฎหมายกำหนด รวมทั้งจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑๒) ดำเนินงานตามผู้บริหรมอบหมาย

ข. ด้านการวางแผน

๑) ร่วมดำเนินการและวางแผนการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาในงานของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒) ร่วมกำหนดแผนปฏิบัติงานของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุภารกิจ นโยบาย และเป้าหมายของกรมควบคุมมลพิษ

ค. ด้านการประสานงาน

๑) ประสานการทำงานร่วมกันภายในส่วนแผนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) โดยให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่ผู้ร่วมปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

๒) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ด้านมลพิษ และสนับสนุนการปฏิบัติการเหตุฉุกเฉินด้านมลพิษในพื้นที่

๓) ประสานงานกับหน่วยที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรณีเกิดอุบัติเหตุทางสิ่งแวดล้อม และปัญหามลพิษในพื้นที่ พร้อมติดตามสถานการณ์มลพิษในพื้นที่

ง. ด้านการบริการ

๑) ให้คำแนะนำ ตอบปัญหา และชี้แจงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการมลพิษในระดับพื้นที่ แก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนผู้สนใจ

๒) จัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น จัดทำสถิติ รายงาน หรือฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิชาการ สิ่งแวดล้อม ดำเนินการติดตามประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม เรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ด้านมลพิษ และสนับสนุนการปฏิบัติการเหตุฉุกเฉิน เพื่อให้สนับสนุนภารกิจของส่วนราชการ

๓) ให้คำปรึกษาและขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการมลพิษ และสิ่งแวดล้อม ให้แก่บุคลากรในระดับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. ชื่อผลงาน การศึกษาการลดปริมาณมลพิษลงสู่แหล่งน้ำ และศักยภาพการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ของโรงงานอุตสาหกรรมที่ดำเนินการติดตามตรวจสอบในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๓.๑ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

(๑) การวางแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๓๗ เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้แจ้งให้จังหวัดนั้นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เขตควบคุมมลพิษ

ตามมาตรา ๕๙ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษมารวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดด้วย

(๒) มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานควบคุมจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่เห็นสมควร ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สูงกว่ามาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๓๒ เป็นพิเศษสำหรับในเขตอนุรักษ์หรือเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๓ หรือเขตพื้นที่ตามมาตรา ๔๕ หรือ เขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่เห็นสมควร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดสูงกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานซึ่งกำหนดตามกฎหมายอื่น และมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ เป็นพิเศษสำหรับในเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๙

(๓) แหล่งกำเนิดมลพิษ และการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ

มาตรา ๖๙ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจ ประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย หรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใด กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือ มาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

มาตรา ๘๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับควบคุมการปล่อยทั้งอากาศเสีย หรือมลพิษอื่น ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๐ เป็นของตนเอง มีหน้าที่ต้องเก็บสถิติและ ข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบหรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดเป็นหลักฐานไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น และจะต้องจัดทำรายงาน สรุปผลการทำงานของระบบ หรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวเสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง การเก็บสถิติ ข้อมูลการจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงาน ให้ทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย หรือ อุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวในวรรคหนึ่ง จะต้องมีความควบคุมตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด ให้ผู้ควบคุมมีหน้าที่ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งแทนเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียมีหน้าที่ต้อง ดำเนินการเช่นเดียวกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามวรรคหนึ่ง

๓.๑.๒ พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และประกาศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และการบริหารจัดการมลพิษในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ อาทิ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้น

๓.๑.๓ พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อาทิ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๙ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ เพิ่มเติม

ถึงฉบับที่ ๑๔ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ เพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้น

๓.๒ นโยบายและแผนระดับชาติ

๓.๒.๑ แผนระดับที่ ๑

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐาน และบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมกับทุกภาคส่วนอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งขจัดมลพิษและแก้ไขฟื้นฟูผลกระทบสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากโครงการพัฒนาประเทศ

๓.๒.๒ แผนระดับที่ ๒

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

ประเด็นที่ ๙ เขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนย่อย : การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พื้นที่เป้าหมายที่เป็นเขตควบคุมมลพิษ : เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี และเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง)

ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน แผนย่อย : การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป้าหมายหลักที่ ๔ การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อมลพิษ ควบคุมไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๙๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ กลยุทธ์ที่ ๓ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ บริหารจัดการกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เหมาะสมกับศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

๓.๒.๓ แผนระดับที่ ๓

แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการดำเนินงานเขตควบคุมมลพิษ

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง การควบคุมปริมาณ การไหลของน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ พร้อมทั้งฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญในทุกมิติเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ทั่วประเทศ

แผนปฏิบัติการราชการ กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ กำหนดเป้าหมาย ๑) คุณภาพอากาศในพื้นที่เป้าหมายเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ๒) การจัดการขยะมูลฝอย สารอันตราย และของเสียอันตรายของประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น ๓) คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ ๔) มีเครื่องมือและกลไกที่ใช้ในการบริหารจัดการมลพิษอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วขึ้น

แผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัด กำจัดของเสีย และควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ข้อที่ ๔.การจัดการน้ำเสียชุมชน ๕.การตรวจสอบและควบคุมแหล่งกำเนิด และ ๘.การจัดการมลพิษเชิงพื้นที่ และยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการมลพิษ

๑.การบริหารจัดการในภาพรวม ๒. การใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการทางสังคม ๓.การเพิ่มประสิทธิภาพด้านกฎหมาย ๔.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเครือข่ายของภาคส่วนต่างๆ ในการจัดการมลพิษ

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนและเกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ ควบคู่กับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนที่ดี แนวทางการพัฒนาที่ ๔.๕.๖ อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓.๓ ความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์

๓.๓.๑ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและแก้ไขปัญหาหมอกพิษ ได้แก่ การจัดการคุณภาพน้ำ การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง การจัดการมูลฝอยชุมชน กากของเสียและสารอันตราย การตรวจวัดและรายงานผลคุณภาพสิ่งแวดล้อม การบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทต่างๆ

๓.๓.๒ การวางแผน การจัดทำแผน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแหล่งกำเนิดมลพิษ และระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียชุมชนแบบรวมและกลุ่มอาคารในพื้นที่

๓.๓.๓ ดำเนินการติดตามตรวจสอบ และประเมินประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๓.๔ ดำเนินการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายของแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๕ ติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน เหตุเดือดร้อนรำคาญด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม

๓.๓.๖ การจัดการมลพิษเชิงพื้นที่ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ สภาพปัญหาหมอกพิษ สาเหตุแหล่งกำเนิดมลพิษ การดำเนินงานที่ผ่านมา นโยบายในการบริหารจัดการและทิศทางการพัฒนาเมือง รวมถึงแนวโน้มคุณภาพสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ในอนาคต และวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับภาพรวมของประเทศ รวมถึงการประสานงานและขอความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการมลพิษร่วมกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับพื้นที่และระดับนโยบาย

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

๔.๑ หลักการและเหตุผล

พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมติคณะรัฐมนตรีใน พ.ศ. ๒๕๕๘ ตั้งอยู่บริเวณในชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอ่าวไทย ซึ่งถือเป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดระยอง กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นภายในระเบียงเศรษฐกิจนี้ มีมูลค่ารวมร้อยละ ๑๔ ของทั้งประเทศไทยรัฐบาลให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลต่อการขยายตัวทางด้านคมนาคมภาคอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และบริการ จึงทำให้การเคลื่อนย้ายของประชาชนจากพื้นที่ต่าง ๆ เข้ามาอาศัยอยู่ภายในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของเมืองในพื้นที่ต่างๆ ส่งผลให้มีปริมาณน้ำเสียเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะน้ำเสียที่มาจากภาคชุมชน พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) มีพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง จันทบุรี ตราด และสมุทรปราการ ครอบคลุมพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ทั้ง ๓ จังหวัด ซึ่งมีการส่งเสริมและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่อย่างมาก การนำน้ำมาใช้ในการกระบวนการผลิตก่อให้เกิดน้ำเสียปริมาณมาก

จากสถานการณ์ปริมาณน้ำเสียในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) โดยเปรียบเทียบจำนวนประชากรในพื้นที่ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่าปริมาณน้ำเสียเกิดขึ้นประมาณ ๔๗๒,๖๒๔ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน การบริหารจัดการน้ำเสียในพื้นที่ปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นการจัดการน้ำเสียชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งตามบทบาทหน้าที่จะต้องมีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และต้องบำบัดน้ำเสียให้ได้ ตามค่ามาตรฐานก่อนที่จะระบายลงสู่ภายนอก หรือนำน้ำที่ได้รับการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ จากสถานการณ์การจัดการน้ำเสียระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นความสามารถบำบัด น้ำเสียได้ปริมาณ ๑๘๐,๖๐๒ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๒๑ ดังนั้น สำนักงานสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) ในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องมีการติดตาม ตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ และจัดการน้ำเสียให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมสถานการณ์มลพิษในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง ซึ่งเป็น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) ตั้งอยู่ปลายเขตแดนของอำเภอบางน้ำเปรี้ยว ติดต่ออำเภอเมืองฉะเชิงเทรา และเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่ราบลุ่มราบลุ่มขนาด ๔๐.๔๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็น ๒๕,๓๐๐ ไร่ มีคลองสำคัญหลายสาย ได้แก่ คลองนครเนื่องเขต คลองไผ่ดำ คลองพระองค์เจ้าไชยนุชิต และคลองไผ่ดำ ถือเป็น แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ช่วยการระบายน้ำ และช่วยการขนส่งผลผลิต ซึ่งเหมาะสมกับเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันมีแนวโน้มการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่พื้นที่ตำบลศาลาแดงเพิ่มขึ้น จากข้อมูล สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง มีโรงงานอุตสาหกรรม จำพวก ๓ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๙๓ แห่ง ประกอบด้วย อุตสาหกรรมหลากหลายประเภท เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมอาหาร เป็นต้น และเมื่อสอบถามองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม จำพวก ๓ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ยังประกอบกิจการ จำนวน ๕๗ แห่ง ซึ่งกำลังเกิดการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมพื้นที่จำนวนมาก ส่งผลต่อการใช้น้ำปริมาณมากจากแหล่งน้ำในพื้นที่ ก่อให้เกิดการระบายน้ำที่ผ่านระบบบำบัดปริมาณมากลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การรองรับน้ำเสีย ในแหล่งน้ำธรรมชาติก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำในพื้นที่

ทั้งนี้ภาคอุตสาหกรรมมีศักยภาพและบุคลากรที่สามารถบำบัดน้ำเสีย ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด ให้โรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องบำบัดน้ำเสียให้ผ่านมาตรฐานตามกฎหมาย บางโรงงานอุตสาหกรรมมีการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ ตามหลักการ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ซึ่งเป็นการลดการนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ และลดการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เพิ่มน้ำต้นทุนสำหรับภาคเกษตรกรรม ภาคพาณิชย์กรรม ภาคการท่องเที่ยวและบริการ และน้ำเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

๔.๒ วัตถุประสงค์

ขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษภาคอุตสาหกรรมและศึกษาพื้นที่ต้นแบบขององค์การ บริหารส่วนตำบลศาลาแดงในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) และการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ตามหลักการตามหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ ระบบบำบัดน้ำเสียโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๘ แห่ง ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ได้รับการตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียและสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

๔.๓.๒ ศึกษาปริมาณสารอินทรีย์ (BOD Loading) ของโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๘ แห่ง ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง ที่ผ่านการบำบัดน้ำเสียระบายลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ (คลองนครเนื่องเขต)

๔.๓.๓ ศึกษาข้อมูลการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียหมุนเวียนมาใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ของโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๘ แห่ง

๔.๓.๔ ศึกษาศักยภาพการนำน้ำผ่านระบบบำบัดของโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๘ แห่ง เพื่อใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ อันจะช่วยลดการระบายสารอินทรีย์ (BOD Loading) ออกสู่พื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม

๔.๔ สารสำคัญ

๔.๔.๑ ขั้นตอนเตรียมการของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษก่อนจะติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดดำเนินการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินการตรวจสอบติดตามแหล่งกำเนิดมลพิษ คัดเลือกแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่เป้าหมายของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินการตรวจสอบติดตามแหล่งกำเนิดมลพิษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๐ และ มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔.๔.๒ ประสานงานกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวันเวลาในการลงพื้นที่ติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ ประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด รวมถึงหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ กำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษ

๔.๔.๓ จัดเตรียมเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบบำบัดน้ำเสีย เช่น บันทึกสถิติและข้อมูลการทำงาน ของระบบบำบัดน้ำเสียตามแบบ ทส. ๑ ทุกวัน สรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียตามแบบ ทส. ๒ ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย สำหรับเตรียมการติดตามตรวจสอบระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

๔.๔.๔ เก็บตัวอย่างน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียบริเวณก่อนที่ระบายออกสู่ภายนอกหรือสิ่งแวดล้อมของแหล่งกำเนิดมลพิษ และจัดส่งตัวอย่างน้ำไปยังห้องปฏิบัติการคุณภาพสิ่งแวดล้อมวิเคราะห์คุณภาพน้ำ

๔.๔.๕ วิเคราะห์ตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียแหล่งกำเนิดมลพิษ และจัดส่งรายงานให้แหล่งกำเนิดมลพิษ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ กำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษรับทราบข้อมูล และดำเนินงานส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ / คุณภาพ)

๕.๑ ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

ตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ ช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ร่วมสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา และองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง จำนวน ๘ แห่ง

๕.๒ ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

๕.๒.๑ แหล่งกำเนิดมลพิษได้รับการประเมินประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเดินระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย พร้อมทั้งมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามค่ามาตรฐานน้ำทิ้ง

๕.๒.๒ แหล่งกำเนิดมลพิษดำเนินการปฏิบัติการจัดการน้ำเสียตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียก่อนระบายออกสู่ภายนอก ว่าตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด

๖. การนำไปใช้ประโยชน์ /ผลกระทบ

๖.๑ โรงงานอุตสาหกรรม ที่ดำเนินการติดตามตรวจสอบ สามารถปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบบำบัดน้ำเสียสามารถบำบัดน้ำผ่านเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

๖.๒ โรงงานอุตสาหกรรม สามารถดำเนินการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์

๖.๓ มีพื้นที่ต้นแบบการจัดการน้ำเสียที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ได้เรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการน้ำเสียภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่รับผิดชอบ

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๗.๑ โรงงานอุตสาหกรรม ไม่ทราบกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสีย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๗.๒ แหล่งกำเนิดมลพิษมีเป็นจำนวนมาก ช่วงระยะเวลาตรวจสอบค่อนข้างจำกัดทำให้การปฏิบัติงานต้องเร่งรีบเนื่องจากบุคลากรที่ดำเนินงานมีไม่เพียงพอ

๗.๓ การจัดทำรายงานจะต้องแจ้งความก้าวหน้าต่อเนื่องตามกฎหมาย ทำให้ผู้รับผิดชอบต้องรับภาระค่อนข้างสูง

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๘.๑ การประสานข้อมูลการใช้น้ำของโรงงานอุตสาหกรรมในภาพรวม เนื่องจากมีการใช้น้ำหลากหลายกิจกรรม เช่น กระบวนการผลิต สำนักงาน ห้องน้ำห้องสุขา เป็นต้น

๘.๒ การประสานเรื่องการของข้อมูลการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ เนื่องจากบางโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม มีการใช้น้ำหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์หลายกิจกรรมและขาดการบันทึกข้อมูลการใช้น้ำ

๘.๓ ความยุ่งยากในการติดต่อประสานงานเข้าติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรม เข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๘.๔ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) ใช้แบบสอบถามการจัดการน้ำเสียของแหล่งกำเนิด การตอบกลับไม่ครอบคลุมสมบูรณ์ทำให้ขาดข้อมูลสำหรับที่จะดำเนินการต่อเนื่อง

๙. ข้อเสนอแนะ

๙.๑ ควรดำเนินการออกคำแนะนำหรือคู่มือเรื่องนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์

๙.๒ ควรออกมาตราฐานการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์ ตามประเภทกิจกรรมของการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์

๙.๓ พัฒนาการสื่อสารเพื่อประชาสัมพันธ์ แนะนำ ส่งเสริม สร้างความตระหนัก และสนับสนุนการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์ในโรงงานอุตสาหกรรม รวมถึงการใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาบังคับใช้ในภาคอุตสาหกรรม

๙.๔ พัฒนากลไกความร่วมมือและการยกย่องเชิดชูเกียรติโรงงานให้ความสำคัญในการลดมลพิษ และปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจในการสร้างและขยายเครือข่ายลดมลพิษ ร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง เช่น การนิคมอุตสาหกรรม สมาอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการจัดการคุณภาพน้ำร่วมกัน

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน

การจัดการคุณภาพน้ำและประเมินศักยภาพการลดปริมาณ BOD Loading ของแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ต้นแบบ (องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง) จังหวัดฉะเชิงเทรา ระบายสู่แหล่งน้ำในปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

๑. นายยุทธนา ตันวงศ์वाल สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) กิตติกล สารสุวรรณ

(..... นายกิตติกล สารสุวรรณ) ผู้เสนอผลงาน

(วันที่) ๗ / ธันวาคม / ๒๕๖๘

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความจริง
ทุกประการ

(ลงชื่อ) ยุทธนา ตันวงศ์वाल

(..... นายยุทธนา ตันวงศ์वाल) ผู้ร่วมดำเนินการ

(วันที่) ๗ / ธันวาคม / ๒๕๖๘

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ยุทธนา ตันวงศ์वाल

(..... นายยุทธนา ตันวงศ์वाल) ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ

ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

(วันที่) ๗ / ธันวาคม / ๒๕๖๘

(ลงชื่อ) นางสาวกุลชา ณะขำ

(..... นางสาวกุลชา ณะขำ) ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี)

(วันที่) ๗ / ธันวาคม / ๒๕๖๘

แบบเค้าโครง

ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ของ...นายกิตติคุณ...สารสุวรรณ...

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๕๓๐.....

สำนัก/กอง/ศูนย์...สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี)...

เรื่อง...การเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษารวดปริมาณมลพิษลงสู่แหล่งน้ำ และศักยภาพการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ของโรงงานอุตสาหกรรมที่ดำเนินการติดตามตรวจสอบในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง

หลักการและเหตุผล

พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมติคณะรัฐมนตรีใน พ.ศ. ๒๕๕๘ ตั้งอยู่บริเวณในชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอ่าวไทยซึ่งถือเป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดระยอง กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นภายในระเบียงเศรษฐกิจนี้ มีมูลค่าราวร้อยละ ๑๔ ของทั้งประเทศไทยรัฐบาลให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลต่อการขยายตัวทางด้านคมนาคมภาคอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และบริการ จึงทำให้การเคลื่อนย้ายของประชาชนจากพื้นที่ต่างๆ เข้ามารวมตัวอยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของเมืองในพื้นที่ต่าง ๆ ผลที่ตามมาก่อให้เกิดน้ำเสียปริมาณเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะน้ำเสียที่มาจากภาคชุมชน พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในบริเวณพื้นที่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) มีพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง จันทบุรี ตราด และสมุทรปราการ โดยมีพื้นที่รับผิดชอบส่วนใหญ่อยู่ที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) ซึ่งมีการส่งเสริมและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่อย่างมาก การนำน้ำมาใช้ในการกระบวนการผลิตก่อให้เกิดน้ำเสียปริมาณมาก

จากสถานการณ์ปริมาณน้ำเสียในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) โดยเปรียบเทียบจำนวนประชากรในพื้นที่ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่าปริมาณน้ำเสียเกิดขึ้นประมาณ ๔๗๒,๖๒๔ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน การบริหารจัดการน้ำเสียในพื้นที่ปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นการจัดการน้ำเสียชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งตามบทบาทหน้าที่จะต้องมีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และต้องบำบัดน้ำเสียให้ได้ตามค่ามาตรฐานก่อนที่จะระบายลงสู่ภายนอก หรือนำน้ำที่ได้รับการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์จากสถานการณ์การจัดการน้ำเสียระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นความสามารถบำบัดน้ำเสียได้ประมาณ ๑๘๐,๖๐๒ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๒๑ ดังนั้นสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) ในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องมีการติดตาม ตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและจัดการน้ำเสียให้เป็นได้ตามกฎหมายกำหนด

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมสถานการณ์มลพิษในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) ตั้งอยู่ปลายเขตแดนของอำเภอบางน้ำเปรี้ยว ติดต่ออำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

และเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่ราบลุ่มราบลุ่มขนาด ๔๐.๔๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็น ๒๕,๓๐๐ ไร่ มีคลองสำคัญหลายสาย ได้แก่ คลองนครเนื่องเขต คลองไผ่ดำ คลองพระองค์เจ้าไชยณูชิต และคลองไผ่ดำ ถือเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ช่วยการระบายน้ำ และช่วยการขนส่งผลผลิต ซึ่งเหมาะสมกับเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันมีแนวโน้มการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่พื้นที่ตำบลศาลาแดงเพิ่มขึ้น จากข้อมูลสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง มีโรงงานอุตสาหกรรมจำพวก ๓ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๙๓ แห่ง ประกอบด้วยอุตสาหกรรมหลากหลายประเภท เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมอาหาร เป็นต้น และเมื่อสอบถามองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจำพวก ๓ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ยังประกอบกิจการ จำนวน ๕๗ แห่ง ซึ่งกำลังเกิดการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมพื้นที่จำนวนมาก ส่งผลต่อการใช้น้ำปริมาณมากจากแหล่งน้ำในพื้นที่ ก่อให้เกิดการระบายน้ำที่ผ่านระบบบำบัดปริมาณมากลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การรองรับน้ำเสียในแหล่งน้ำธรรมชาติก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำในพื้นที่

ทั้งนี้ภาคอุตสาหกรรมมีศักยภาพและบุคลากรที่สามารถบำบัดน้ำเสีย ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ โรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องบำบัดน้ำเสียให้ผ่านมาตรฐานตามกฎหมาย บางโรงงาน อุตสาหกรรมมีการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ ตามหลักการเศรษฐกิจ หมุนเวียน (Circular Economy) ซึ่งเป็นการลดการนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ และลดการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เพิ่มน้ำต้นทุนสำหรับภาคเกษตรกรรม ภาคพาณิชย์กรรม ภาคการท่องเที่ยวและบริการ และน้ำเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

แนวความคิด

การพัฒนาการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียจากภาคอุตสาหกรรม มาใช้หมุนเวียนในพื้นที่ เป็นแนวคิด เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการออกแบบ กระบวนการผลิตและบริโภคให้เกิดการหมุนเวียนการนำทรัพยากรที่มีอยู่กลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อลดการใช้ วัตถุดิบใหม่ ลดปริมาณของเสีย และรักษาคุณค่าของทรัพยากรให้อยู่ในระบบอย่างยั่งยืน โดยกระบวนการนำน้ำ ที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียจากภาคอุตสาหกรรมจะสามารถนำทรัพยากรน้ำกลับมาหมุนเวียนใช้ใหม่ภายใน ภาคอุตสาหกรรม ช่วยลดภาระการระบายของเสียลงสู่แหล่งน้ำ และยังช่วยเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนของแหล่งน้ำ ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) เพื่อสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในภาคอื่นๆ ต่อไป

บทวิเคราะห์

ส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย มีบทบาทตามกฎหมายที่ต้องดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ ในระดับพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) มีพื้นที่รับผิดชอบ ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ตราด และสมุทรปราการ มีแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม จำนวนทั้งสิ้น ๑๕,๑๐๓ แห่ง ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทดังกล่าวก่อให้เกิดน้ำเสีย ปริมาณมาก ดังนั้นส่วนตรวจและบังคับใช้กฎหมาย ต้องมีการเฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งให้เป็นไป ตามค่ามาตรฐานกำหนด และสนับสนุนให้มีการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดหมุนเวียนมาใช้ประโยชน์ในกิจกรรมอื่น ๆ เช่น รดน้ำต้นไม้ ล้างทำความสะอาด การใช้ภายในห้องน้ำห้องสุขา สนับสนุนให้สำรองสำหรับการดับเพลิง

เป็นต้น รวมทั้งมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรที่มีความรู้ด้านการจัดการน้ำเสียหรือบริษัทที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อมน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียหมุนเวียนกลับมาใช้ในพื้นที่เพื่อลดการนำน้ำเสียปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อมของพื้นที่

การศึกษาการป้องกันและแก้ไขคุณภาพน้ำจากแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา และการประเมินศักยภาพการลดปริมาณค่าภาระสารอินทรีย์ (BOD Loading) ของแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ต้นแบบ ก่อนระบายสู่แหล่งน้ำในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ โดยคัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง เป็นพื้นที่ต้นแบบเพื่อศึกษาการจัดการน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรมจำพวก ๓ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๘ แห่ง โดยกำหนดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอุตสาหกรรมยานยนต์ จำนวน ๓ แห่ง กลุ่มอาหาร ๒ แห่ง กลุ่มคอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑ แห่ง และอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำนวน ๑ แห่ง เพื่อศึกษาการจัดการน้ำเสีย และการปฏิบัติตามกฎหมายในการการบำบัดน้ำเสียและก่อนที่จะระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำภายในคลองนครเนื่องเขต

จากการรวบรวมข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทโรงงานอุตสาหกรรม จำพวก ๓ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่ามีจำนวน ๙๒ แห่ง และเมื่อประสานองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง พบว่ามีโรงงานอุตสาหกรรม จำพวก ๓ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ประกอบกิจการจำนวน ๕๗ แห่ง ได้ประสานกับองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาแดง คัดเลือกโรงงานในพื้นที่จำนวน ๘ แห่ง มาเป็นต้นแบบในการศึกษา ผลการศึกษา พบว่าการนำน้ำจากอุตสาหกรรมที่ผ่านการบำบัดกลับมาใช้ประโยชน์ ผลการจัดการน้ำเสียตามกฎหมายกำหนดหรือมีผลคุณภาพน้ำผ่านเกณฑ์ตามที่มาตรฐานกำหนด ปริมาณน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษจำนวน ๘ แห่ง ในพื้นที่ต้นแบบมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๙๐.๐๓ ลูกบาศก์เมตร/วัน หรือ ๑๔๒,๓๖๒ ลูกบาศก์เมตร/ปี การระบายน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดออกสู่ภายนอกจำนวน ๔ แห่ง และแหล่งกำเนิดมลพิษไม่มีการระบายน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดออกสู่ภายนอกจำนวน ๔ แห่ง จากการศึกษาพบการลดภาระสารอินทรีย์ (BOD Loading) ของแหล่งกำเนิดมลพิษ จำนวน ๘ แห่ง ของพื้นที่ต้นแบบที่ต้องระบายลงสู่คลองนครเนื่องเขต พบว่าสามารถลดค่าภาระสารอินทรีย์ (BOD Loading) เท่ากับ ๕๘๑.๐๓ ตัน/วัน หรือ ๒๑,๒๐๗.๖๗ ตัน/ปี การนำน้ำทิ้งที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียกลับมาหมุนเวียนใช้ประโยชน์ พบว่า แหล่งกำเนิดมลพิษมีการนำน้ำทิ้งที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียกลับมาหมุนเวียนใช้ประโยชน์ จำนวน ๑ แห่ง เป็นภาคอุตสาหกรรมอาหาร โดยปริมาณค่าเฉลี่ยการนำน้ำทิ้งหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ จำนวน ๙.๓๘ ลูกบาศก์เมตร/วัน หรือ ๓,๔๒๓.๙๖ ลูกบาศก์เมตร/ปี คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๑ ของปริมาณน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียจำนวน ๘ แห่ง ในพื้นที่ต้นแบบเมื่อเปรียบเทียบคุณภาพน้ำทิ้งผ่านการบำบัดน้ำเสีย กับตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๓๘) เรื่อง กำหนดคุณภาพในแหล่งน้ำผิวดิน กับคุณภาพน้ำแหล่งน้ำประเภทที่ ๓ พบว่า แหล่งกำเนิดมลพิษจำนวน ๒ แห่ง (โดยเป็นแหล่งกำเนิดน้ำเสียที่ก่อให้เกิดน้ำเสียปริมาณไม่เกิน ๑๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน) ผ่านเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว โดยมีปริมาณน้ำทิ้ง จำนวน ๑๒.๕๓ ลูกบาศก์เมตร/วัน หรือ ๔,๕๗๒ ลูกบาศก์เมตร/ปี คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๑ ของปริมาณน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียจำนวน ๘ แห่งในพื้นที่ต้นแบบ

จากการตรวจสอบพื้นที่ต้นแบบของโรงงานทั้ง ๘ แห่ง พบว่า มีผลคุณภาพน้ำทิ้งหรือน้ำบ่อสุดท้ายของระบบบำบัดน้ำเสีย เปรียบเทียบตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม พบว่า โรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพน้ำทิ้ง จำนวน ๖ แห่ง และโรงงานอุตสาหกรรมไม่เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว จำนวน ๒ แห่ง ซึ่งไม่มีการระบายออกสู่ภายนอกพื้นที่โรงงาน และเปรียบเทียบ

น้ำทิ้งที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียกับคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ ๓ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๓๗ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ผลคุณภาพน้ำทิ้งหรือน้ำบ่อบำบัดน้ำเสียบ่อสุดท้ายของโรงงานทั้ง ๘ แห่ง พบว่า ค่าที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ ๓ คือ ค่าบีโอดี (Biochemical Oxygen Demand) จำนวน ๖ แห่ง ทั้งนี้พบว่าคุณภาพน้ำทิ้งของแหล่งกำเนิดมลพิษทุกแห่งมีค่าโลหะหนักไม่เกินมาตรฐานกำหนด หากภาคอุตสาหกรรมดำเนินการนำน้ำทิ้งที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์หมุนเวียนภายในพื้นที่ จะช่วยลดการระบายของเสียลงสู่แหล่งน้ำผิวดิน และลดการนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ประโยชน์จากภาคอุตสาหกรรม

ข้อเสนอ

๑. เห็นควรให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) ทบทวนข้อมูลโรงงานที่มีปริมาณน้ำเสียและระบายน้ำที่ผ่านการบำบัดสู่ภายนอกปริมาณมาก และสนับสนุนโรงงานที่มีศักยภาพในการใช้น้ำตามประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น โดยสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สมาคมอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม และโรงงานอุตสาหกรรม

๒. นำแนวทางการนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์สำหรับอุตสาหกรรมมาใช้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยระบุประเภทการใช้น้ำและคุณภาพที่เหมาะสมต่อการนำกลับมาใช้ประโยชน์ และให้ผู้ประกอบการนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. แหล่งน้ำผิวดินรองรับการระบายน้ำทิ้งของภาคอุตสาหกรรมลดลง
๒. ภาคส่วนอุตสาหกรรมมีการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียกลับมาหมุนเวียนเพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่เพิ่มขึ้น
๓. ภาคส่วนอุตสาหกรรมนำน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติลดลง ส่งผลต่อปริมาณน้ำต้นทุนสำหรับการดำเนินการกิจกรรมอื่น ๆ ภายในพื้นที่เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ

๑. โรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม ที่เข้าตรวจสอบมีการดำเนินการจัดการน้ำเสีย โดยการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒. โรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม มีการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียกลับมาหมุนเวียนเพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่เพิ่มขึ้น
๓. พื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบการจัดการน้ำเสีย เพื่อขยายไปพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

เชิงคุณภาพ

๑. เกิดการเรียนรู้ นิคมอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม และโรงงานอุตสาหกรรม มีการพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการน้ำเสียมีการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียกลับมาหมุนเวียนเพื่อใช้ประโยชน์
๒. รวบรวมฐานข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการจัดการปัญหามลพิษในพื้นที่ เพื่อให้หน่วยงานเกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ต่อไป

ปัญหา

๑. การประสานข้อมูลการใช้น้ำของโรงงานอุตสาหกรรมในภาพรวม เนื่องจากมีการใช้น้ำหลากหลายกิจกรรม เช่น กระบวนการผลิต สำนักงาน ห้องน้ำห้องสุขา เป็นต้น

๒. การประสานเรื่องการขอข้อมูลการนำน้ำที่ผ่านระบบบำบัดมาหมุนเวียนใช้ประโยชน์เนื่องจากบางนิคมอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม และโรงงานอุตสาหกรรม มีการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดหมุนเวียนใช้ประโยชน์หลายกิจกรรมแต่ขาดการบันทึกข้อมูลการใช้น้ำของแต่ละแหล่งกำเนิด

อุปสรรค

๑. การติดต่อประสานงานเข้าติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรม เข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑๓ (ชลบุรี) ใช้แบบสอบถามการจัดการน้ำเสียของแหล่งกำเนิด การตอบกลับไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ทำให้ขาดข้อมูลสำหรับที่จะดำเนินการต่อเนื่อง

คำแนะนำ

๑. ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กับโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. ควรดำเนินการชี้แจงเรื่องแบบสอบถามการจัดการน้ำเสียของแหล่งกำเนิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจก่อนดำเนินการเข้าติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิด

ลงชื่อ กิตติกุล สารสุวรรณ
(นายกิตติกุล สารสุวรรณ)

ผู้เสนอแนวคิด

วันที่ ๗ / ธันวาคม / ๒๕๖๘